

Voor u ligt een 'speciaal' van het Buurtbericht, de 'groene' wijkkraant in Zandberg-Oost die bij u enkele keren per jaar op de deurnat valt. Dit exemplaar wijkt daar qua kleur en vormgeving nogal van af. Dat is uiteraard bedoeld om uw aandacht te trekken voor onderwerp dat in Zandberg, Breda én daarbuiten zeer actueel is en door de initiatieven van de werkgroep Zandberg Energiek. Maar deze special is ook bedoeld om u 'lekker te maken', om te laten zien hoe de wijkkraant (Buurtbericht) er in de toekomst uit zou kunnen blijven zien: mooie vormgeving, actuele inhoud en een verschuivingsfrequentie van 4 keer per jaar. Daar is wel wat voor nodig: een stevige redactie en wat extra sponsoring. De werkgroep Zandberg Energiek wil graag een vaste rubriek vullen. Wie wil meedelen en –werken aan een tot de verbeelding sprekende wijkkraant kan zich aanmelden bij de redactie (zie colofon).

Bb

de Bruijn in balans, praktijk voor haptotherapie

ranonkelstraat 1 4818 hn breda t: 076 888 88 66

vertrouw op uw gevoel
haptonomie, een krachtig alternatief
www.debruijn-inbalans.nl

KOOKIKOOK

KOOKSTUDIO

Kookworkshops en kookcursussen in de buurt

Diverse activiteiten voor Kookgroepen en Kinderen

Kijk op www.kookikook.nl
of bel Joyce 06 41 89 97 30 voor info

Breda barst van de Energie

Al geruime tijd wordt in Breda door tal van burgers en organisaties gewerkt aan het verminderen van energieverbruik en het zoeken naar nieuwe vormen van kleinschalige en duurzame energieopwekking. Op stedelijk niveau is BRES, de Bredase Energie Services, buitengewoon actief. Deze stichting heeft, onder meer met gebruik van subsidiemiddelen van de rijksoverheid, in de afgelopen periode in de stad het initiatief genomen om in buurten en wijken aan de slag te gaan, vooral met energiebesparingsmaatregelen in de bestaande bouw en waar mogelijk en wenselijk, de plaatsing van zonnepanelen. Met als doel: woningen energiezuiniger en comfortabeler te maken tegen een goede prijs. Dat proces is tot nu toe niet altijd even vlot verlopen; dat is ook de landelijke ervaring. Het blijkt in de praktijk vaak lastig om eigenaar/bewoners individueel te motiveren om hieraan mee te doen. In Breda zijn het afgelopen anderhalf jaar in 6 wijken (Prinsenbeek, Zandberg, Ulvenhout, Bavel, Teteringen en Ginneken) informatieavonden georganiseerd waar in totaal 355 wijkbewoners op af kwamen. Met 150 van die bewoners is een zogenaamd 'keukentafelgesprek' gevoerd waarin is verkend wat de mogelijkheden en wensen zijn en wat BRES daarvoor kan organiseren. De helft daarvan heeft een globaal energie-advies ontvangen en 33 bewoners wensten uiteindelijk een gedetailleerd, technisch uitgewerkt vervolgadvis. Er zijn nu 12 projecten uitgevoerd, 21 zijn nog

in uitvoering. Voor Zandberg is dat deels te verklaren uit het feit dat bijvoorbeeld spouwmuurisolatie (zeer doeltreffend) nauwelijks een optie is omdat er in veel woningen geen goede spouw aanwezig is. BRES gaat verder met wijkavonden, maar wordt ook steeds vaker door individuele mensen benaderd. De volgende stappen zijn onder andere: het oprichten van de coöperatie BRES (zie ook hierna), om als echte ledenorganisatie te kunnen werken en het verder afstemmen van de vragen van de leden op het leveren van 'maatwerk' van de lokale installateurs en aannemers. Nieuwe wijkavonden zijn al gepland in Boeimeer en Princenhage.

In Zandberg heeft de werkgroep 'Zandberg Energiek' i.s.m. de Wijkraad de handschoen opgepakt. Dit buurtbericht is ook bedoeld om het onderwerp nog eens extra onder uw aandacht te brengen. U kunt u elk moment opgeven om mee te doen. Bel met BRES of geef u op via de website: www.bresbreda.nl/DoeMee of www.zandbergBreda.nl/ZandbergEnergiek

Wind in aantocht!

Het zal wellicht nog een jaar of twee duren, maar vast staat dat er windturbines langs de A-16 worden gebouwd. De provincie Brabant heeft daarover harde afspraken gemaakt met het Rijk. De energie-coöperaties in West-Brabant bereiden zich daar ook op voor. Er zijn nu al tal van aandelen te koop van windmolens op verschillende plekken in Nederland, maar straks kunt u 'mede-eigenaar' worden van een windmolen aan de rand van Breda. Via deelname aan de nieuwe coöperatieve vereniging kunt u die, zeer goed renderende, aandelen dan ook verwerven. U hoort daar meer over!

Schouw

In mei wordt er door enkele medewerkers van de gemeente, vergezeld door leden van de wijkkraant door de wijk gefietst om eventuele klachten letterlijk in ogenschouw te nemen. Het gaat hier niet om kleinigheden zoals een verzakte tegel of een kapotte lantaarnpaal. Daarvoor kunt u rechtstreeks contact opnemen met het Meldpunt: T 529 48 00 Mocht u een serieuze klacht hebben mail die naar: wijkraadzandberg@zandbergbreda.nl of bel Piet Brosens T 514 39 67. Bedankt voor uw medewerking.

Met speciale dank aan Henk Stolk voor het gratis ter beschikking stellen van de illustraties

www.stolk.nl

Tips and Tricks

Het verduurzamen van de (eigen) woning en zo de lasten omlaag brengen kan in eerste instantie ook met een aantal kleine (goedkope) ingrepen of met wat handige tips...

Maak naden en kieren dicht met tochtstrips

Door uzelf een middagje druk te maken kunt u naast een gemiddelde besparing van zo'n € 25,- per jaar, ook het comfort in uw woning verhogen. Het plaatsen van tochtstrips zal ervoor zorgen dat er minder warmte uit uw woning ontsnapt. De investering van gemiddeld zo'n € 50,- is dus in twee jaar terugverdiend!

Breng radiatorfolie aan achter uw radiator

Een radiator doet gelukkig meestal wat hij moet doen, namelijk rondom warmte afgeven. Succes!

BUURTBERICHT WJKRAAD ZANDBERG-OOST Nummer 136, april 2014

ienova

rondom zwangerschap

Kinderwens? In verwachting? Wij verwachten u!

Iedere zwangerschap is uniek! En verdient persoonlijke zorg. Verloskundige Ineke Oomens heeft haar praktijk bij u in de buurt. Bel gerust voor een afspraak of advies 06 51 00 77 69.

Wilhelminapark 9, 4818 LS Breda • www.ienova.nl • info@ienova.nl

Cryon

Schoonheidssalon

Christine Geldtmeijer

Wilhelminapark 46, 4817 SN Breda en Amphibia Molengracht (076) 520 43 42 cryon@casema.nl www.cryon.nl

Waar het in De Zandberg mee begon

Zandberg Energiek in een notendop

In december 2012 viel een uitnodiging van wijkbewoner Sjef Bakers bij de bewoners van de Tulpenstraat op de deurnat, om eens met elkaar na te denken over het opwekken van duurzame energie. In januari van 2013 zaten we met een twintigtal straatgenoten bij elkaar en was de belangstelling groot genoeg om een werkgroep te starten. Al snel bleek dat bij het verduurzamen van onze huizen besparing de eerste prioriteit zou moeten krijgen. Dat levert namelijk direct de grootste winst op, zowel qua energieverbruik als in financieel opzicht. Daarnaast kwamen ook zonnepanelen in beeld.

Zandberg Energiek, zoals de werkgroep zich inmiddels had gedoopt, heeft onderzocht met wie we het beste in zee konden gaan. Er zijn verschillende offertes aangevraagd en we hebben besloten met BRES verder te gaan. Het was de bedoeling om onze huizen met minstens 2 energie-labels op te waarderen. Dat is goed voor de eigen portemonnee, voor de eventuele verkoopprijs van de woning en voor het klimaat.

Drie bewoners boden zich aan om hun huis als pilot ter beschikking te stellen en onderzochten samen met BRES hoe hun huis het beste ver-

duurzaam kon worden. Ondertussen dacht de werkgroep na over een manier om de rest van Zandberg-Oost te betrekken bij hun initiatief. In juni en oktober werden bewonersavonden georganiseerd samen met BRES, waar we in totaal ongeveer 90 mensen mochten ontvangen. Zo'n 50 wijkbewoners waren geïnteresseerd om hun persoonlijke situatie eens tegen het licht te houden door een zogenaamd kosteloos 'keukentafelgesprek' met BRES.

Inmiddels zijn de drie pilothuizen met twee energielabels opgewaardeerd door maatregelen als dubbelglas, tochtstrippen, isolatie van vloeren en plaatsing van zonnepanelen. Dat betreft: Tulpenstraat 2 en 7 en Hyacintplein 17. (Zie foto's op de volgende pagina).

Bij nog 6 bewoners wordt nu gewerkt aan de uitvoering, bij 4 anderen worden de laatste voorbereidingen getroffen en 4 overwegen serieus om aan de slag te gaan. Dat is hartstikke goed en wij zien nog wel meer potentie in onze buurt.

136

Interview met een Energie-ambassadeur uit Zandberg

Niet wachten tot Sint Juttemis

Het valt niet meteen op als je de vanuit de Koninginnestraat de Tulpenstraat in loopt, maar kijk je ter hoogte van Tulpenstraat 7 omhoog, dan zie je ze liggen: de eerste 8 zonnepanelen op het dak in dit deel van de buurt. Coky de Valk, die al meer dan 18 jaar op dit adres woont, zegt het met onverholen trots: *“Ik vind het echt wel iets hebben dat ze bij mij op het dak liggen. Iemand moet er toch mee beginnen en ik dacht: nou laat mij dat dan maar zijn. Wachten op nog betere panelen heeft geen zin want dan kun je wachten tot sint juttemis. Dan doe je uiteindelijk niets”*. Maar waarom neemt iemand op een gegeven moment zo’n besluit, wat is de drijfveer om die stap te zetten? Het antwoord op die vraag is niet verrassend: *“Ik wil een bijdrage leveren aan een duurzame samenleving en begrijp niet waarom we nog steeds blijven investeren in het gebruik van fossiele brandstoffen. Duurzaamheid is overigens méér dan dat, dat gaat ook over zoïets als meer cohesie in de buurt en meer zorg voor elkaar. Dat was ook voor mij de ‘trigger’ om mee te gaan doen toen mijn overbuurman Sjef het initiatief nam om een werkgroep te starten en de bewoners van de Tulpenstraat daarvoor uitnodigde. En het mooie is dat ik sindsdien meer mensen, ook in mijn directe omgeving, op een andere manier heb leren kennen dan een alleen maar door een snelle groet in het voorbijgaan”*.

Inmiddels is Coky’s woning stevig onder handen genomen. Naast de zonnepanelen op het dak, die in ruim 70% van het elektriciteitsgebruik voorzien, is haar zolder geïsoleerd, zijn de kieren gedicht en is haar huiskamer-vloer van isolatie voorzien. Met als gevolg: een woning met aanzienlijk meer comfort en een Energielabel die van F naar C ging. Op de vraag of ze het spannend vond om het effect van de zonnepanelen te zien antwoordt ze met een lach: *“In het begin ging ik steeds kijken en na een zonnige dag zag je s’avonds hoe de meter teruggelopen was”*. De woning van Coky is een modelwoning waarbij is geïsoleerd met het proces van aanmelden, bespreken, opmeten en uitvoeren. Dat ging niet helemaal foutloos, maar van dat proces is veel geleerd. Coky heeft dan ook als advies aan andere buurtbewoners: *“Kijk vooral goed wat je zelf wil en neem de tijd om daar goed over na te denken. Het is een investering, maar het levert je op de korte én op de langere termijn veel op: comfort, energiebesparing en geld. Dat een externe partij alles voor je regelt is ook heel erg prettig en voor mijn zoon Jair was het ook in educatief opzicht mooi meegenomen”*. Haar droom voor de wijk: *“over 10 jaar een buurt die duurzame energiebronnen gebruikt en waarin mensen meer met elkaar samenleven en samenwerken”*.

Breda staat niet alleen

In heel het land nemen burgers het initiatief om energiebesparing en lokale duurzame energie-opwekking in eigen hand te nemen. Landelijk kwam er onlangs, onder leiding van de SER, een Energie-akkoord tot stand, dat (weliswaar met ook de nodige beperkingen) aanzienlijk meer ruimte biedt om zulke burgerinitiatieven tot bloei te laten komen. Ook in het westelijk deel van de provincie Brabant is dat merkbaar. Er zijn nu lokale energie-coöperaties actief in Moerdijk, Dongen en Tilburg en coöperaties in oprichting in Made-Drimmelen en Breda (door BRES, zie verder). Deze coöperaties hebben zich verenigd in een Vereniging van Energie Coöperaties (VEC), die financiële steun krijgt van de provincie Brabant en mogelijk binnenkort ook van middelen die daarvoor in het landelijke Energie-akkoord zijn uitgetrokken. Kortom: de aanpak wordt steeds breder en professioneler. Ook de (krediet-) financiering wordt nu verbeterd omdat daar in het Energie-akkoord afspraken over zijn gemaakt.

Coöperatieve vereniging in oprichting

In Breda wordt door de Stichting BRES nu een coöperatieve vereniging opgericht. Leden daarvan kunnen gebruik maken van de dienstverlening door BRES en gebruik maken van de soms aanzienlijke kortingen. Hoe meer leden gaan meedoen aan bijvoorbeeld de isolatiemaatregelen van de woning, hoe meer korting de coöperatieve vereniging kan bedingen. En: de leden van de coöperatie bepalen zelf de gewenste diensten en services. De vorming van deze coöperatie is ook erg belangrijk met het oog op volgende stappen. Daar zijn al een paar gedachten over, zoals : participeren in windenergie. Participatie in zonne-energie en verkoop van groene stroom.

Rommelm Markt 6 april 2014 van 10u30 tot 15u30

Gemeenschapshuis Zandberg, Zandberglaan 54bis
Entree € 1,- inclusief koffie/thee.

Buurtfeest Hyacintplein 5 juli 2014

Thema 'Het wilde Westen'
Nadere berichten volgen.

Een topwijk verdient een top-wijkkrant

Help mee om er iets moois van te maken.
Neem contact op met de Wijkraad (zie colofon) of bel met Ad Bijma (06 15 89 77 25)

Energieke bestuursleden gezocht

voor de Coöperatieve Vereniging BRES
Belangstelling? Neem contact op met:
Derk Hueting, d.hueting@bresbreda.nl
of 06 21 23 09 38

Bureau de Jong en de Jong
Ontwikkelaars in baan en loopbaan sinds 1986
Loopbaanadvies
Coaching
Reïntegratie
Oriënterend gesprek?
T. (076) 521 33 71 - jongjong@concepts.nl
www.jongjong.nl

Bakkerij Horsten
Omdat u van lekker houdt.
Gen. Maczekstraat 20 4818 BS Breda (076) 521 17 13

drukkerij Oomen

STUDIOBAKERS®
GRAFISCHE VORMGEVING

Sjef Bakers

Tulpenstraat 2 | 4818 GV Breda
Telefoon (076) 565 34 33 | Mobiel 06 25 09 64 57
sjef@studiobakers.nl | www.studiobakers.nl

Deze bewoners zitter er inmiddels warmpjes bij

Inmiddels zijn de drie pilothuizen met twee energielabels opgewaardeerd door maatregelen als dubbelglas, tochtstrips, isolatie van vloeren en daken en het plaatsing van zonnepanelen. Deze foto's zijn gemaakt op Tulpenstraat 2 en 7.

